

Barne- og familiedepartementet

Vår ref.:
MKFDato:
21. september 2026

Teknas innspill til forslag til endringer i åpenhetsloven og markedsføringsloven - oppheving av forhandlingsmodellen

Tekna er fagforeningen for over 120 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor.

Tekna støtter regjeringens forslag om å oppheve restene av den såkalte forhandlingsmodellen i markedsføringsloven § 36 første ledd og åpenhetsloven § 9 andre ledd. Tekna støtter Forbrukerrådets høringsinnspill og viser til deres nærmere begrunnelse for behovet for endringene.

Tekna mener det er på høy tid å endre dagens ordning. Forhandlingsmodellen innebærer at Forbrukertilsynet må gå veien om dialog, individuell veiledning eller forhandling for å oppnå frivillig etterlevelse, også i saker hvor det er avdekket alvorlige eller gjentatte lovbrudd. Vi mener at dette er uheldig da dette kan føre til at lovstridig praksis får fortsette over tid og ramme flere før myndighetene kan reagere effektivt.

Dette er særlig problematisk i digitale markeder, der ulovlig eller manipulerende praksis raskt kan nå svært mange mennesker. Manipulerende design, abonnementsfeller og villedende markedsføring kan skaleres raskt og ramme mange forbrukere. Et regelverk som skal beskytte forbrukerne, må derfor også kunne håndheves på en måte som gjør det mulig å reagere effektivt når lovbrudd er avdekket.

Tekna mener det er et viktig prinsipp at det skal lønne seg å følge loven. Dersom virksomheter som bryter regelverket i praksis får anledning til å fortsette en ulovlig praksis frem til tilsynsmyndighetene griper inn, kan det gi useriøse aktører et konkurransefortrinn. Seriøse virksomheter som bruker tid og ressurser på å etterleve regelverket, bør ikke stilles dårligere enn virksomheter som velger å tøy eller bryte reglene. En mer effektiv håndheving vil derfor ikke

bare styrke forbrukervernet, men også bidra til sunnere og mer rettferdig konkurranse.

Tekna støtter også Forbrukerrådets anbefaling om at det bør avklares at «gjentatte overtredelser» etter åpenhetsloven innebærer minst to overtredelser, og ikke minst tre. En forståelse som innebærer at det må foreligge minst tre overtredelser før overtredelsesgebyr kan ilegges, vil etter vårt syn kunne svekke både håndhevingen og den preventive effekten av regelverket.

Tekna støtter på denne bakgrunn regjeringens forslag om å oppheve forhandlingsmodellen. Endringen vil etter vårt syn bidra til et mer effektivt tilsyn, sterkere forbrukerbeskyttelse og mer rettferdige konkurransevilkår, der det lønner seg å følge regelverket.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg
direktør samfunnspolitikk